

BOSC DE MONTJUÏC

SECUNDÀRIA

Si ens voleu conèixer millor, i esbrinar quins són els eixos principals del nostre projecte educatiu, entreu en aquest document.

PRESENTACIÓ

L'Institut Bosc de Montjuïc està situat, juntament amb l'Escola de Bosc, als terrenys de la històrica Escola del Bosc, fundada el 1914 per l'Ajuntament de Barcelona sota la direcció de Rosa Sensat. L'Institut va iniciar la seva activitat en 1996. És un centre públic del Consorci d'Educació de Barcelona, entitat que engloba els centres del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona

CARACTERÍSTIQUES

El centre gaudeix d'una **ubicació extraordinària** a la muntanya de Montjuïc. L'espai condensa una oferta àmplia i extensa on conviuen la natura, des d'espais forestals fins a jardins temàtics, amb zones d'esbarjo, esportives, culturals i de servei.

Montjuïc és, juntament amb Collserola, un dels grans pulmons urbans i, per això, la muntanya està en ple procés per regular i mantenir l'equilibri necessari entre la protecció de l'espai i la seva riquesa i biodiversitat, i els usos ciutadans.

Durant tots els 25 anys que portem treballant, l'Institut ha anat desenvolupant un **projecte educatiu** basat en valors primordials com són la de garantir la formació acadèmica completa i de qualitat, prioritzant la construcció de coneixement més que la simple transmissió del mateix.

Som un centre petit, fet que permet un acolliment acurat de l'alumnat i que dona seguretat a les famílies i que fa que la transició de la Primària a la Secundària sigui natural i senzilla.

El principal objectiu és el d'aprendre a viure juntes, el de garantir la formació en el respecte, la solidaritat, l'esforç, la participació, la col·laboració i l'acceptació de la diferència, així com educar alumnat compromès amb la societat actual.

Els dos grans eixos de treball del nostre **Projecte Educatiu de centre** són:

- **L'Educació ambiental**
- **L'Aprenentatge de les llengües estrangeres**

L'Educació ambiental

Eduquem el nostre alumnat per tal que adquireixin consciència i valorin la preservació del seu medi, tot disposant dels coneixements, els valors, les destreses, experiència i també la determinació que els capaciti, des de l'estima al medi ambient, a fer-se responsables, de forma individual i col·lectiva, de la resolució dels problemes ambientals presents i futurs.

L'aprenentatge de les llengües estrangeres.

A banda de la docència obligatòria d'anglès, el centre ofereix la possibilitat de cursar una segona llengua estrangera, el francès, i l'ensenyament AICLE en anglès d'algunes matèries optatives d'especialitat de 4t d'ESO, com Biologia i Geologia, Física i Química i Informàtica.

Cal destacar les estades lingüístiques a **Dublín** a 2n d'ESO i **al sud de França** amb l'alumnat que fan francès com a matèria optativa 3r d'ESO.

MODEL EDUCATIU/PILARS PEDAGÒGICS

Escola catalana

La comunicació habitual en l'àmbit escolar i extraescolar i l'ensenyament-aprenentatge de les matèries curriculars es fa en català, tret de les matèries de llengua castellana, anglesa i francès.

Pluralisme i valors democràtics

Ser capaç de pensar per si mateix, sense aïllar-se de la comunitat i tenint en compte les diferents posicions enfrontades, és un objectiu que l'educació democràtica ha de proposar a la ciutadania. L'educació democràtica s'oposa a tot tipus d'adoctrinament i manipulació, així com a la desinformació i la mentida o "fake news".

Coeducació i igualtat

Coeducar significa educar conjuntament als nois i noies en la idea de que hi ha diferents mirades i visions del món, diferents experiències i aportacions fetes per dones i homes que conformen la realitat col·lectiva i sense les que no es pot interpretar ni conèixer el món.

Coeducar significa no establir relacions de poder que menyspreï un sexe a l'altre, sinó que incorpori en igualtat de condicions, les realitats i la història de les dones i dels homes per educar en la igualtat des de la diferència.

Punt Lila

El curs 20-21 es va crear un Punt Lila al centre. El formen alumnes de diferents cursos i alguns docents amb l'objectiu de vetllar pels drets de la dona i dels col·lectius vulnerables.

Educació per a la salut

El programa Salut i Escola es desenvolupa a tots els centres educatius de secundària dins la xarxa de centres públics i concertats de Catalunya.

Té com a objectiu general millorar la salut dels adolescents a través d'accions a l'escola com:

- Promoció de la salut
- Prevenció de les situacions de risc
- Detecció precoç dels problemes de salut i posterior atenció
- Afavoriment de l'accessibilitat dels adolescents als programes de salut i als serveis sanitaris

Al nostre centre la infermera Núria Prats del CAP Manso del Poble-Sec disposa d'una **Consulta Oberta** tots els divendres i dinamitza xerrades sobre alimentació, sexualitat i salut mental.

Participació en el programa de transformació educativa "Xarxes pel canvi".

Aquest Programa neix liderat pel Consorci d'Educació de Barcelona i com a resultat del conveni de col·laboració amb el Programa Escola Nova 21, l'Associació de Mestres Rosa Sensat i l'ICE de la UAB, una aliança clau en el context d'innovació educativa que viu la nostra societat.

Les **21 xarxes** de centres de la ciutat de Barcelona treballen amb responsabilitat en la millora contínua del propi centre i dels aprenentatges del seu alumnat, el desenvolupament professional del professorat, la col·laboració entre centres educatius i la indagació col·lectiva, un context que aporta coherència al sistema de valors que construïm i compartim i que ens cohesiona davant els reptes globals que enfronta l'escola i la societat.

El curs 2020-21 es va constituir el grup impulsor responsable de participar a la xarxa i liderar el procés de transformació educativa.

Al nostre centre vivim la diferència com un factor positiu i es tracta d'un repte per a tota la comunitat educativa en la cerca de formes cada cop més adequades de respondre a la diversitat, reduint les barreres que troba l'alumnat per aprendre.

Com ho fem?

- **La personalització dels aprenentatges**, amb formes flexibles de treball a l'aula i a d'altres espais (Hort, MNAC, Fundació Joan Miró, Castell de Montjuïc, Piscines Picornell i jardins propers) mitjançant:
- Els aprenentatges competencials.
- La **docència compartida** en determinats projectes.
- L'aprenentatge compartit entre diferents matèries (servei comunitari, projectes d'innovació).
- L'aprenentatge a partir de programes d'art, de ciutat i patrimoni, de ciència ciutadana, de suport digital, de llengües, plurilingüisme i de valors i de ciutadania.
- La **gamificació o ludificació** com un tipus d'aprenentatge actiu on, tot emprant elements tangibles i/o digitals i estructurals propis del joc i aplicats dins de l'aula de secundària, es potencia la motivació. S'aconsegueix "reenganxar" l'interès de l'alumnat per assignatures que, sovint, són percebudes amb distància per la seva dificultat o per la manca de connexió amb els interessos de vida dels i les adolescents.
- L'aprenentatge cooperatiu i projectes que explicarem més endavant.
- L'organització inclusiva de les estones de lleure (mediateca oberta, patis dinamitzats, **Punt d'Informació Juvenil**).

Projectes en xarxa

Escoles+sostenibles

és un programa participatiu de revisió dels plantejaments i pràctiques educatives i de compromís en accions de millora en relació a l'ambient i la sostenibilitat, amb l'objectiu de contribuir a la sostenibilitat des de l'educació i amb el reconeixement de les escoles com a agents de canvi a la ciutat.

Projectes d'impuls de la lectura.

Des de fa uns anys el nostre institut participa activament en diferents projectes basats en activitats que vinculin els i les joves amb el plaer de la lectura amb els següents objectius entre d'altres:

- Sondejar la introducció a l'aula de dinàmiques pròpies dels clubs de lectura com element primordial dels programes de foment de la lectura.
- Articular espais de debat al voltant de la narració.
- Vincular centres educatius i biblioteques de proximitat.

A continuació trobareu un recull d'alguns dels projectes:

- **Ciutats Lectores.** Un any més aquest projecte obre les seves portes a 6 centres d'arreu de Catalunya amb l'objectiu de promoure la literatura, fomentar la lectura i despertar l'interès pel món de les lletres. És un projecte que pretén donar a conèixer autors rellevants del panorama literari català i més concretament treballar amb els autors locals, és a dir, escriptors propers al centre o de la seva localitat, a partir de la investigació, l'anàlisi i la creació de materials digitals.
- **Literàpolis** és una proposta de l'**Ajuntament de Barcelona** amb l'objectiu de promoure la lectura entre l'alumnat mitjançant un joc interactiu. Es tracta d'una app en forma de

gimcana literària que vol fomentar la lectura i el coneixement de la capital catalana a partir d'una novel·la i el seu autor/a.

- **Lectures explosives. Clubs de lectura augmentada** és un programa en el qual hi participen l'Institut de Cultura de Barcelona, el Consorci de Biblioteques de Barcelona i el Consorci d'Educació de Barcelona. La dinàmica consisteix en la lectura d'un llibre i comentari en l'aula a la que s'hauran de sumar les propostes de lectura augmentada: visita o activitat al voltant d'un escenari o element representatiu del text llegit, i trobades amb els autors.
- **En Veu Alta.** Programa de la **Institució de les Lletres catalanes**, en què un autor/a treballa conjuntament amb els alumnes de 4t una mostra de textos d'interès.
- **Gresol cultural.** La Coordinadora d'Entitats del Poble-sec impulsa aquest programa que té com a objectiu promoure el treball conjunt entre els grans equipaments culturals i els centres educatius del barri del Poble-sec. Enguany participem en el projecte **Mirades compartides** en col·laboració al **Jardí Botànic històric**.

- **Érem i serem ...cucs de terra.**

En col·laboració amb l'entitat de la xarxa Barcelona + Sostenible La Lleialtat Santsenca, i altres instituts, enguany participem en aquest projecte d'economia circular que aprofita les restes orgàniques de grups de consum del barri per transformar-lo en compost.

La perspectiva de gènere en els projectes

On són les dones en la història: El Sepulcre de la Reina Elisenda del Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes”.

En què consisteix el projecte? Des de l'àrea de Socials es participa en el Programa del Consorci d'Educació, *Patrimonia'm col·leccions*, té com a objectiu principal abordar el currículum educatiu de l'àrea de ciències socials des d'una perspectiva de gènere a partir de l'estudi d'un element patrimonial, fonts documentals i fonts bibliogràfics, i a l'hora apropar l'alumnat al patrimoni històric, cultural i artístic de la

ciutat, fomentant la participació en el procés del coneixement museístic i afavorint la cohesió social, l'esperit crític i l'empatia. Entendre que la història es pot explicar d'una altra manera...

Projectes transversals i interdisciplinaris

Projecte d'APS al Castell de Montjuïc. Formem Joves Mediadors i Mediadores Culturals. El projecte d'aprenentatge-servei vinculat al Castell de Montjuïc dona a l'alumnat de 3r d'ESO l'oportunitat de convertir-se en mediadors/es culturals, preparant una visita guiada i/o activitats al Castell i fer-ne d'amfitrions a usuaris d'entitats socials. Els objectius seran:

- Posar en valor el patrimoni de la ciutat a través de la comprensió i divulgació de la seva història, connectant

entitats educatives, centres patrimonials i col·lectius socials per dinamitzar la cultura i enriquir la societat.

- L'alumnat aprendrà a tenir una mirada crítica i personal sobre la història i el patrimoni. Seran agents divulgadors i mediadors del castell, tot realitzant un servei a la comunitat de difusió del patrimoni i treball de memòria històrica.
- Aprenentatge d'aptituds comunicatives orals i no verbals, tècniques de mediació cultural i transmissió de coneixement i desenvolupament de pensament crític. Tot, a través d'un aprenentatge transversal, on el patrimoni i la història estan interrelacionats amb el món que ens envolta.

El projecte l'Hort ecològic és un espai didàctic que ofereix eines i recursos per a l'aprenentatge en qualsevol àmbit o matèria (EVP, Tecnologia, Biologia, àmbit digital) ja que permet aplicar cadascuna de les competències pròpies de l'etapa educativa d'ESO. Ens regala oportunitats força interessants per al desenvolupament de la cooperació i del treball en grup, la planificació i l'organització. Fomenta la sostenibilitat i el consum crític, el reciclatge dels residus i és una estratègia motivadora per descobrir la importància d'una alimentació responsable.

Projectes de l'àmbit informàtic i tecnològic

A Tecnologia, treballarem durant el dia a dia amb el mètode de projectes, que ens permet assimilar els diversos continguts de la matèria (sobre materials, eines, mecanismes, electricitat i electrònica, informàtica,...) experimentant totes les fases del procés tecnològic; des de la recerca i el disseny fins a la construcció i la verificació del producte final. I tot això de manera planificada i treballant en equip. Però hi ha dos projectes de més llarg abast que considerem prioritaris, per la seva projecció de futur, i la seva aplicació a molts altres àmbits de l'aprenentatge:

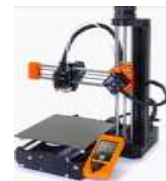
1- Iniciació a la programació i a la robòtica.

La programació informàtica ha estat força oblidada durant anys en l'ensenyament obligatori perquè es veia com un tema excessivament complex i especialitzat, però ara es descobreix com a essencial en un futur cada cop més digital i interconnectat. I avui comptem amb noves eines que ens faran més fàcil aquest pas: comencem el recorregut amb llenguatges de programació educatius de tipus visual (**Scratch**, **Blockly Games**) per avançar després cap als llenguatges textuais (Processing). Amb això podrem crear ja els nostres primers programes per ordinador o apps per a dispositius mòbils.

I a partir d'aquí ens iniciem en la robòtica, amb la plataforma **Arduino**. Aprenem a interaccionar amb el món físic des dels nostres programes, i explorarem les possibilitats de connexió amb altres matèries: construirem dispositius Arduino amb sensors per a monitoritzar la qualitat de l'aire. I més endavant gestionarem l'hort de l'Institut de manera automatitzada.

EDUCATION

2 - Iniciació al disseny assistit per ordinador i a la fabricació digital.

Ja des de primer d'ESO aprendrem les tècniques de representació d'objectes (primer amb el dibuix tècnic en paper) que necessitarem en les etapes de disseny de tots els projectes. Però a partir de 2on farem el pas al disseny assistit per ordinador, primer amb programes 2D (LibreCAD) i després amb programes de modelat 3D (TinkerCAD, FreeCAD). A partir d'aquí aprendrem (i durem a la pràctica) les tècniques de fabricació digital (eines de tall per control numèric, impressió 3D), que ens obriran un enorme ventall de

possibilitats de cara als nous projectes, i amb aplicacions pràctiques també per a moltes altres matèries.

DECIDIM: TECNOLOGIA PER LA DEMOCRÀCIA

El projecte '*Decidim: tecnologies per a la democràcia*' té per objectiu impulsar iniciatives democràtiques al centre. Tots els alumnes poden participar, bé fent propostes de millora o bé donant la seva opinió, però sols els que reben la formació seran els encarregats de gestionar els diferents processos de consulta. Per dur-los a terme utilitzaran la mateixa plataforma que fa servir l'ajuntament de Barcelona per consultar la ciutadania.

La formació, a càrrec d'una empresa externa, va començar aquest gener i no es limita al domini d'un programari específic, sinó que fa reflexionar als alumnes sobre aspectes relacionats, com ara la privacitat de la informació, la democràcia en la era digital o la seguretat en les xarxes.

Esperem posar en marxa la primera proposta de participació a partir del mes de març i que serveixi d'inspiració per generar-ne moltes més.

ACCIÓ TUTORIAL I ORIENTACIÓ

L'orientació educativa i l'acció tutorial del nostre alumnat són els principis nuclears de l'aprenentatge permanent i, per tant, de l'èxit educatiu de l'alumnat i de l'educació al llarg de la vida.

L'acció tutorial integra la tutoria individualitzada, la dels equips educatius i de tots els professionals de la comunitat educativa i té per finalitat contribuir, en col·laboració amb les famílies, a la implicació de cada alumne en el seu procés educatiu i al desenvolupament d'una dinàmica social positiva en la comunitat educativa.

L'orientació educativa comprèn les accions de centre que promouen l'acompanyament personalitzat de l'alumnat i

requereix que els equips de centre (tutors/res, Coordinació Pedagògica i orientadora de centre) incorporin estratègies didàctiques i pedagògiques afavoridores de l'aprenentatge i l'autonomia de l'alumne.

El Projecte de convivència reflecteix les accions que el centre educatiu desenvolupa per capacitar tots els alumnes i la resta de la comunitat escolar per a la convivència i la gestió positiva dels conflictes.

Dins d'aquest projecte s'inclou el programa formatiu de prevenció de la violència pels docents, per l'alumnat de 3r i 4t d'ESO i formació per les famílies.

L'objectiu del programa formatiu és dotar a l'alumnat, els professors i les famílies d'eines i recursos que els permetin identificar i abordar la violència masclista.

AMPA

Són els pares i mares que s'organitzen de manera associativa i voluntària amb un objectiu comú: la millora de l'educació de l'alumnat del nostre centre.

L'AMPA representa l'oportunitat de co-educar fent equip amb l'institut per tal de treballar en l'educació de l'alumnat i defensar els seus interessos. Són importants i fan escola.

RECURSOS DEL CENTRE

Cantina i menjador escolar

L'alumnat que ho desitgi pot dinar a l'escola, que disposa de **cuina i menjador propis**, sota la supervisió d'un equip de monitors i monitores de lleure. A més, durant l'esbarjo del matí, es venen entrepans preparats per les cuineres del centre, fruita i d'altres àpats saludables.

L'Empresa de menjador és **Ipp Valors**.

Web del centre

La pàgina web informa dels aspectes més institucionals (matrícula, servei de menjador, calendaris, llistats de llibres...) i es va actualitzant amb informació sobre les activitats acadèmiques: recerca, sortides, etc.

<https://agora.xtec.cat/insbosc/>

HORARIS

Horari lectiu

Matí: de 8.30 a 13.00 (dilluns, dimarts i dijous)

Tarda: de 14.30 a 16.30h (dilluns, dimarts i dijous)

Dimecres i divendres de 8:30 a 15 hores.

Secretaria: Horari de consultes i tràmits

Alumnat: Tots els dies de 10.30 a 11.00h i de 13.00 a 13.30h

Famílies: Tots els dies de 11.00 a 13.00h i dimarts i dijous de 14.30 a 16.30h

Equip directiu: Horari d'atenció a les famílies

Cal demanar hora a secretaria amb antelació suficient per tal d'entrevistar-se amb els membres de l'equip directiu al telèfon de l'Institut: 93 441 02 21

BOSC DE MONTJUÏC

Av. Miramar, 9 - 08038 Barcelona

Telf. 93 441 02 21 - <https://agora.xtec.cat/insbosc/>